

ศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตร (Big Data) มะพร้าวตาล (น้ำตาลใส)

๑. ข้อมูลมะพร้าวตาล จังหวัดสมุทรสงคราม

จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจังหวัดที่มีสภาพเหมาะสมในการปลูกมะพร้าวเพราะเป็นพื้นที่ที่ติดกับชายทะเล ดังนั้นพื้นดินจึงกระทบกับน้ำ ๓ สภาพ คือ น้ำเค็ม น้ำกร่อย และน้ำจืด ลักษณะดินเป็นดินเลนเก่าบริเวณที่อยู่เหนือปากอ่าว น้ำไม่ท่วมขัง ซึ่งทุกพื้นที่ของจังหวัดปลูกมะพร้าวไว้ตามคันดินรอบสวน ตรงกลางสวนจะยกเป็นร่องสวนสำหรับปลูกพืชผักผลไม้ และเกษตรกรจังหวัดสมุทรสงครามมีการปลูกมะพร้าวกันมานานนับ ๑๐๐ ปีแล้ว เริ่มแรกก็จะเป็นการปลูกมะพร้าวพันธุ์ผลใหญ่หรือมะพร้าวใหญ่สำหรับเก็บผล ต่อมาก็มีการเริ่มทำน้ำตาลมะพร้าวมากขึ้น ซึ่งจังหวัดสมุทรสงครามมีพื้นที่ปลูกมะพร้าวทั้งหมด ๖๗,๕๙๓ ไร่ เป็นพื้นที่ปลูกมะพร้าวตาลทั้งหมด ๑๑,๕๓๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๐๖ ปลูกมากที่สุดในอำเภอเมืองฯ

๒. จุดเด่นของมะพร้าวตาล

การทำมะพร้าวตาล เป็นภูมิปัญญาที่ถ่ายทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น เป็นอาชีพดั้งเดิมอยู่คู่จังหวัดสมุทรสงครามมาช้านานกว่า ๒๐๐ ปี ด้วยสภาพพื้นที่ที่เหมาะสม ทำให้การทำน้ำตาลมะพร้าวกลายเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้แก่เกษตรกรและเป็นสินค้าที่สร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นที่นิยมใช้ประกอบอาหาร เพราะมีรสหอมหวานปนมัน มะพร้าวตาลให้ผลผลิตทั้งปี แต่ช่วงเวลาที่ผลผลิตออกมากที่สุด ในช่วงเดือนธันวาคม ถึง มกราคม ในการปลูกควรพิจารณาถึงพันธุ์ที่ให้น้ำตาลสดมาก ให้น้ำตาลสดได้นาน และต้นไม่สูง พันธุ์มะพร้าวที่เหมาะสมกับการทำน้ำตาลจะต้องให้ปริมาณน้ำตาลสดมากและมีต้นเตี้ย แยกมะพร้าวทำน้ำตาลออกเป็น

๑) มะพร้าวเล็ก หรือมะพร้าวพันธุ์เบา จะให้ช่อดอกหรือจั่นแรกเมื่ออายุได้ ๓ ปี หลังจากปลูก มีลำต้นเตี้ย โตเต็มที่สูงประมาณ ๑๒ เมตร ทางใบสั้น ให้ผลผลิตนาน ประมาณ ๓๕-๔๐ ปี จั่นค่อนข้างเล็กแต่ให้จั่นมาก การโน้มจั่นลงง่ายไม่ค่อยหัก กาบห่อหุ้มจั่นอ่อนไม่แตกง่าย ได้แก่ พันธุ์มะพร้าวหมูสีต่างๆ เช่น หมูเขียว, หมูสีเหลือง, หมูสีส้ม, หมูสีหม้อ

๒) มะพร้าวกลาง มีความสูงของลำต้นก้ำกึ่งระหว่างมะพร้าวเล็กกับมะพร้าวใหญ่ เริ่มให้ช่อดอกหรือจั่นแรก เมื่ออายุได้ ๕-๖ ปี เช่น พันธุ์หมูสีกลาย, พันธุ์ทะเลบัวมีจั่นแบนใหญ่ ให้น้ำตาลสดปริมาณมากพอสมควร เนื่องจากมีจั่นที่ใหญ่ทำให้การโน้มจั่นลงทำได้ยาก จึงไม่ค่อยนิยมเท่าไร

๓) มะพร้าวใหญ่ ลำต้นใหญ่ โตเต็มที่สูงประมาณ ๑๘ เมตร ทางใบใหญ่และยาว ถ้ามีการดูแลบำรุงจะเริ่มให้ผลเมื่ออายุ ๖-๗ ปี อายุยืน ให้ผลผลิตนาน ประมาณ ๘๐ ปี มะพร้าวต้นสูงมีผลโต เนื้อหนาปริมาณเนื้อมากและให้ปริมาณน้ำตาลสดมาก อันเป็นจุดเด่นของมะพร้าวใหญ่ แต่ข้อเสียของมะพร้าวใหญ่ใช้ทำตาลได้ไม่นาน เพราะลำต้นจะสูงเร็ว ทำให้ยากลำบากต่อการปีนป่ายขึ้นไป เช่น พันธุ์กะโหลก ปากจก ทะลายร้อย เป็นต้น

การปลูกมะพร้าวเพื่อทำน้ำตาลมักจะไม่ได้ผลของมัน เนื่องจากจั่นมะพร้าวจะถูกปาดจนสุดวง จึงทำให้ไม่มีดอกจะติดเป็นผลได้

๓. พื้นที่ปลูก

ซึ่งจังหวัดสมุทรสงคราม มีพื้นที่ปลูกมะพร้าวทั้งหมด ๖๗,๕๙๓ ไร่ เป็นพื้นที่ปลูกมะพร้าวตาลทั้งหมด ๑๑,๕๓๖ ไร่ ปลูกในเขตอำเภอเมือง ๘,๔๙๙ ไร่ อำเภออัมพวา ๑,๔๖๑ ไร่ อำเภอบางคนที ๑,๕๗๖ ไร่

๔. สภาพภูมิอากาศ

มะพร้าวเจริญเติบโตให้ผลผลิตดีเมื่อได้รับน้ำฝนอย่างสม่ำเสมอ ๑,๕๐๐ – ๒,๐๐๐ มิลลิเมตรต่อปี และไม่ควรได้รับน้ำน้อยกว่า ๕๐ มิลลิเมตรติดต่อกันนาน ๓ เดือน จึงนิยมขุดร่องสวนเพื่อให้มะพร้าวมีน้ำหล่อเลี้ยงเพียงพอตลอดปี ทั้งยังช่วยป้องกันน้ำท่วมรากหากฝนตกชุกเป็นเวลานาน มะพร้าวต้องการแสงแดดสม่ำเสมอประมาณ ๒,๐๐๐ ชั่วโมงต่อปี หรือไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมงต่อวัน หากได้รับแสงแดดน้อยมะพร้าวจะไม่ค่อยออกดอกติดผล หรือติดผลแต่เนือบาง อุณหภูมิ มะพร้าวเจริญได้ดีในอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๗ องศาเซลเซียส จะสูงหรือต่ำกว่าก็ไม่ควรเกิน ๗ – ๘ องศา และอุณหภูมิไม่ควรเปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหัน อุณหภูมิที่ต่ำมากจะกระทบกระเทือนการเจริญและผลผลิต

๕. ภัยธรรมชาติ/ศัตรูพืชระบาด

สำหรับการปลูกมะพร้าวในจังหวัดสมุทรสงคราม ไม่มีภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นสร้างความเสียหายกับการปลูกมะพร้าวในจังหวัด

สำหรับศัตรูพืชระบาดในมะพร้าว มีจำนวน ๒๘๘.๖๕ ไร่ พบการระบาดมากที่สุดเป็นด้วงแรด มะพร้าว ๑๔๖.๕๕ ไร่ รองลงมาเป็นแมลงดำหนามพบการระบาด จำนวน ๖๒.๕ ไร่ หนอนหัวดำพบการระบาด จำนวน ๔๔.๒๕ ไร่ และด้วงงวงมะพร้าว พบการระบาด ๓๕.๓๕ ไร่

๑) ด้วงแรดมะพร้าว พบการระบาด จำนวน ๑๔๖.๕๕ ไร่ การแก้ไข: ประชาสัมพันธ์เรื่องการใช้กับดักฟีโรโมน ให้ตัวเต็มวัยมาวางไข่ในกองไม้กับดักและทำลายด้วยการใช้เชื้อราเมตาไรเซียม

๒) แมลงดำหนาม พบการระบาด จำนวน ๖๒.๕ ไร่ การแก้ไข: ประชาสัมพันธ์การปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส เพื่อควบคุมการระบาด

๓) หนอนหัวดำ พบการระบาด จำนวน ๔๔.๒๕ ไร่ การแก้ไข: ได้มีการปล่อยแตนเบียนบราคอน กำจัดหนอนหัวดำมะพร้าว ๒๕,๐๐๐ บอล จำนวน ๑ ครั้งเกษตรกรจำนวน ๑๕ ราย

๔) ด้วงงวงมะพร้าว พบการระบาด ๒๕.๕ ไร่ การแก้ไข: ประชาสัมพันธ์ป้องกันด้วงแรดเพราะด้วงแรดจะคอยกัดเจาะต้นมะพร้าวทำให้เกิดเป็นแผลซึ่งด้วงงวงมะพร้าวสามารถแฝงตัวเข้าไปอยู่ในแผลนั้นได้

๖. ปฏิทินการปลูกมะพร้าว

กิจกรรม	ม.ค	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค
ทำดิน/ใส่ปุ๋ย												
เก็บเกี่ยวผลผลิต												

๗. ปริมาณการผลิตมะพร้าวตาล

มะพร้าวตาลเป็นพืชที่ให้ผลผลิตตลอดปี แต่จะออกผลผลิตมากในช่วงกลางเดือนธันวาคมถึงมกราคมของทุกปี เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวยต่อการออกผลผลิต

ตาราง ข้อมูลการผลิตมะพร้าวตาล ปี ๒๕๖๔

เดือน	ปริมาณผลผลิต (กก.)	ปริมาณ ผลผลิต (ตัน)	ราคา (บาท/กก.)	มูลค่าจำหน่าย (ล้านบาท)	การกระจายผลผลิต	
					ในจังหวัด (๕%)	นอกจังหวัด (๙๕%)
ม.ค.	๑๘,๐๒๕,๗๘๕	๑๘,๐๒๕.๗๘	๕.๑๓	๙๒.๔๑	๙๐๑.๒๙	๑๗,๑๒๔.๕๐
ก.พ.	๑๖,๘๗๖,๗๑๖	๑๖,๘๗๖.๗๒	๕.๐๙	๘๕.๙๖	๘๔๓.๘๔	๑๖,๐๓๒.๘๘
มี.ค.	๑๒,๑๔๔,๒๑๐	๑๒,๑๔๔.๒๑	๕.๑๕	๖๒.๕๘	๖๐๗.๒๑	๑๑,๕๓๗.๐๐
เม.ย.	๙,๒๐๕,๔๘๙	๙,๒๐๕.๔๙	๕.๓๓	๔๙.๑๐	๔๖๐.๒๗	๘,๗๔๕.๒๑
พ.ค.	๖,๑๓๖,๙๒๖	๖,๑๓๖.๙๓	๕.๓๐	๓๒.๕๕	๓๐๖.๘๕	๕,๘๓๐.๐๘
มิ.ย.	๖,๑๗๕,๑๔๕	๖,๑๗๕.๑๕	๕.๓๐	๓๒.๗๕	๓๐๘.๗๖	๕,๘๖๖.๓๙
ก.ค.	๗,๖๗๑,๓๒๐	๗,๖๗๑.๓๒	๕.๓๐	๔๐.๖๘	๓๘๓.๕๗	๗,๒๘๗.๗๕
ส.ค.	๑๐,๗๓๙,๗๓๖	๑๐,๗๓๙.๗๔	๔.๙๗	๕๓.๓๘	๕๓๖.๙๙	๑๐,๒๐๒.๗๕
ก.ย.	๑๒,๒๗๓,๙๘๔	๑๒,๒๗๓.๙๘	๔.๙๗	๖๑.๐๐	๖๑๓.๗๐	๑๑,๖๖๐.๒๘
ต.ค.	๑๑,๔๓๓,๔๒๐	๑๑,๔๓๓.๔๒	๕.๓๐	๖๐.๖๔	๕๗๑.๖๗	๑๐,๘๖๑.๗๕
พ.ย.	๑๒,๔๕๘,๙๕๑	๑๒,๔๕๘.๙๕	๕.๓๐	๖๖.๐๗	๖๒๒.๙๕	๑๑,๘๓๖.๐๐
ธ.ค.	๑๔,๒๒๓,๓๘๒	๑๔,๒๒๓.๓๘	๕.๓๐	๗๕.๔๓	๗๑๑.๑๗	๑๓,๕๑๒.๒๑
รวม	๑๙,๘๗๕,๘๐๕.๐๐	๑๙,๘๗๕.๘๑		๐.๐๐	๙๙๓.๗๙	๑๘,๘๘๒.๐๑

สถิติข้อมูลการผลิตมะพร้าวตาลสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ปี พ.ศ.	จำนวน ครัว เรือน เกษตร กร	เนื้อที่ยืนต้นทั้งหมด (ไร่)			เนื้อ ที่ เสีย หาย (ไร่)	เนื้อที่เก็บ เกี่ยว ผลผลิต (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บเกี่ยว ได้ (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่		ราคา ขาย เฉลี่ย (บาท/ กิโลกรัม)
		ให้ผลผลิต	ยังไม่ให้ ผล	รวม (ไร่)				เนื้อที่ให้ผล ผลิต (กิโลกรัม/ไร่)	เนื้อที่เก็บ เกี่ยว (กิโลกรัม/ไร่)	
๒๕๖๒	๑,๖๐๘	๑๒,๓๖๓	๐	๑๒,๓๖๓	๐	๑๒,๓๖๓	๑๓๓,๕๒๐,๔๐๐	๑๐,๘๐๐.๐๐	๑๐,๘๐๐.๐๐	๕.๖
๒๕๖๓	๑,๕๙๙	๑๑,๕๓๗	๐	๑๑,๕๓๗	๐	๑๑,๕๓๗	๑๐๘,๕๔๐,๐๙๖	๙,๔๐๘.๐๐	๙,๔๐๘.๐๐	๕.๗
๒๕๖๔	๑,๕๙๙	๑๑,๕๓๖	๐	๑๑,๕๓๖	๐	๑๑,๕๓๖	๑๓๗,๓๖๕,๐๖๔	๑๑,๙๐๗.๕๑	๑๑,๙๐๗.๕๑	๕.๖๒

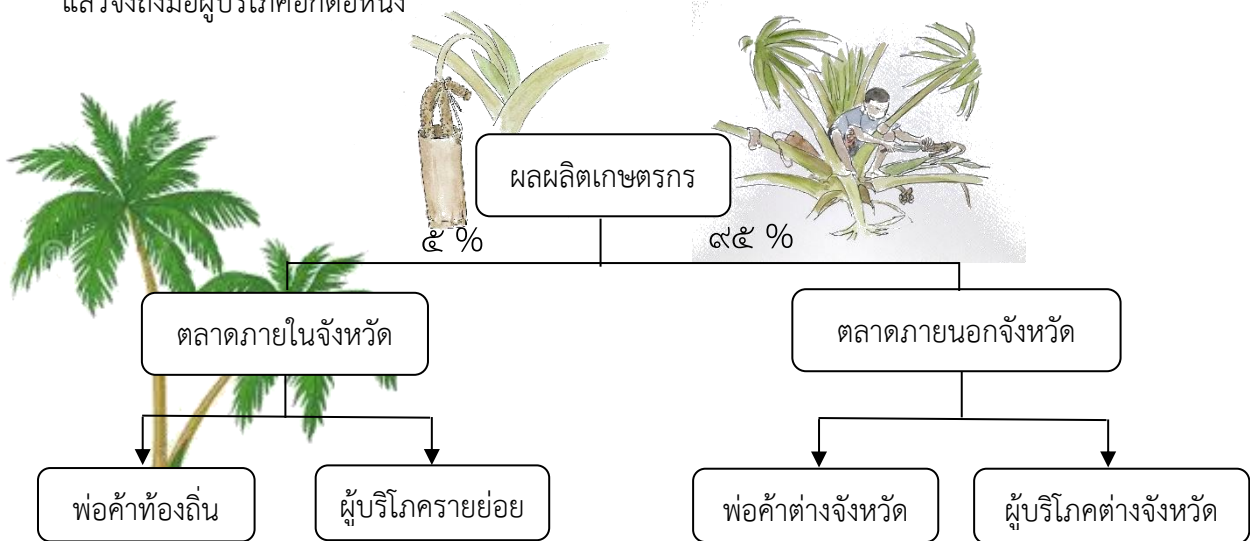
ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม

๘. วิธีการตลาดมะพร้าวตาล

วิธีการตลาด

น้ำตาลปี๊บของจังหวัดสมุทรสงคราม จะถูกส่งไปจำหน่ายยังตลาดกรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียง การ
ซื้อขายสินค้าต้องผ่านพ่อค้าในจังหวัด (ล้ง) เมื่อรับซื้อน้ำตาลแล้วบางส่วนจะขายส่งที่หน้าร้านให้กับพ่อค้าเร่จาก
ต่างจังหวัดและบางส่วนจำหน่ายให้โรงหลอม แต่ส่วนใหญ่จะส่งให้ขาประจำในต่างจังหวัด ตลาดน้ำตาลมะพร้าว
ของจังหวัดสมุทรสงครามได้แก่ ตลาดกรุงเทพฯ นครราชสีมา สิงห์บุรี ชัยนาท อ่างทอง นครสวรรค์ พิจิตร
สุโขทัย และนครปฐม เป็นต้น และจากพ่อค้าต่างจังหวัดเหล่านี้ ส่วนหนึ่งถึงผู้บริโภคโดยตรงส่วนที่เหลือผ่าน

พ่อค้าปลีกในแต่ละท้องถิ่นแล้วจึงส่งถึงผู้บริโภคหรือเข้าถึงโรงงานอุตสาหกรรมย่อย เช่น โรงงานทำขนมต่างๆ แล้วจึงถึงมือผู้บริโภคอีกต่อหนึ่ง

๑๐. ราคาจำหน่าย

น้ำตาลใส่ทั่วไป

ตาลเตี้ย ๖๐ บาท/ปี๊บ ตาลสูง ๗๐ บาท/ปี๊บ ขึ้นอยู่กับระดับความสูงของต้นและปริมาณความหวานของน้ำตาลสด

น้ำตาลใสอินทรีย์

รับซื้อปี๊บละ ๑๐๐ บาท แต่สวนมะพร้าวต้องมีการรับรองคุณภาพ โดย มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ความหวานที่ ๑๘ บริก (brix)

๑๑. แหล่งจำหน่าย

การจำหน่ายน้ำตาลใสของจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นการจำหน่ายในจังหวัดทั้งหมด คิดเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ มีโรงงานรับซื้อน้ำตาลสดเพื่อนำไปแปรรูปในจังหวัดรายใหญ่อยู่ ๓ ราย ได้แก่

๑. บริษัท เมืองมะพร้าวจำกัด ปริมาณการรับซื้อ น้ำตาลสด ๒๘๘,๐๐๐ ลิตร/ปี
๒. บริษัท อุตสาหกรรมแม่กลองการเกษตร จำกัด ปริมาณการรับซื้อ น้ำตาลมะพร้าว ๒,๕๐๐,๐๐๐ ลิตร/ปี
๓. ห้างหุ้นส่วนน้ำตาลสดเตอรีไลส์ ปริมาณการรับซื้อ น้ำตาลสด ๙๐๐,๐๐๐ ลิตร/ปี